

[Søgaard.]

mærket, hvilke følelser og tanker man gjorde sig over for alt dette nye, man nu skulle ind til, samtidig med at ens opfattelse også var præget af en positiv nysgerrighed. Jeg tror ikke, at disse ting har forandret sig synderligt hos de unge, som i dag bliver indkaldt til forsvaret. Jeg tror, at langt de fleste af dem stiller med virkelig god vilje. Nogle er naturligvis kede af eller sure over, at de nu skal ud af deres daglige job, mens andre, men efter min mening kun et meget lille fåtal, kommer med en direkte negativ indstilling. Men det er jo vidt forskellige mennesker, der kommer ind; nogle kommer fra et beskyttet miljø, andre har allerede gået i livets hårde skole, og andre igen kommer fra en boglig uddannelse, hvor forholdsvis moderne undervisningsmetoder har præget deres daglige tilværelse. Alle disse unge skal fra deres daglige, civile tilværelse indstille sig på noget helt nyt. De skal indstille sig på, at deres dagligliv helt anderledes bliver inddelt i pligter og retigheder, hvor befalinger og kommandoer ubetinget skal efterleves, og hvor de kun har ret til modsvar eller klage efter visse givne regler. I langt de fleste tilfælde har de unge også kunnet indrette sig efter den nye facon, selv om mange af dem selvfølgelig ikke altid har kunnet forstå nødvendigheden af de former, hvorunder det foregår. Og spørgsmålet er jo, om en mere moderne form for livet i forsvaret ikke udmærket kan indføres, uden at det går ud over effektiviteten, og måske også indføres således, at det, så vidt mig bekendt, meget flittigt brugte centimeterbånd hos de menige i forbindelse med deres hjemsendelse måske kunne få en lidt mere afbleget betydning.

Men på den anden side forlanger jo de partier, som i det høje ting går ind for forsvaret, også, at de midler, der ydes til forsvaret, skal forvaltes og udnyttes på en hensigtsmæssig måde. Vi forlanger af vore befalingsmænd, både de værnepligtige og de ansatte, at de ud af denne højst uensartet sammensatte skare af unge, som hvert år kommer ind for 14-16 måneder, skal skabe en slagkraftig og ydedygtig hær. Og befalingsmændenes opgave er givet ikke altid lige let. Stort arbejde og meget tålmod må lægges for dagen for at få hver enkelt mand til at blive en del af maskineriet, således at

resultatet bliver en velsmurt hær, hvor ingen må falde igennem, fordi den enkeltes svigten i en aktuel situation kan blive de manges skæbne.

For de værnepligtige befalingsmænds vedkommende er det helt klart, at deres udvælgelse og uddannelse er et særdeles centralt anliggende i hele dette billede. Der er i forbindelse med debatten gjort rede for, at nogle nye forsøg med hensyn til udvælgelsen er under opsejling, og jeg skal ikke knytte yderligere bemærkninger hertil, men vil afvente udfaldet af disse forsøg; men vedrørende uddannelsen vil jeg gerne gøre et par bemærkninger.

Uddannelsen af værnepligtige korporaler og sergenter strækker sig over henholdsvis 4 og 6 måneder, og der er mange ting at lære. Tjenestekundskab, felttjeneste, eksercits, fysisk træning, skydeuddannelse og våbenkendskab indgår i den daglige uddannelsesplan, men selve mandskabsbehandlingen — ja, den fører efter min opfattelse en noget vel tilbagetrukket tilværelse på programmet. Så vidt jeg er orienteret, foregår de unge elevers uddannelse stadig således, at de indøver kommandoer o. lign. over for skolens egne elever, altså over for deres egne kammerater. Spørgsmålet er, om det ikke ville være hensigtsmæssigt for uddannelsen f. eks. at lade befalingsmands-eleverne, når de er på slutningen af deres uddannelse, komme ud og prøve indøvelsen over for nye rekrutter, naturligvis under kontrol af de ældre befalingsmænd. Det er måske kun et detailproblem, men på denne måde kunne man konstatere, om de pågældende har naturlige anlæg for at klare de mange situationer, der opstår ude i geledderne hos de nye folk, på en fornuftig måde. Her kunne man samtidig i nogen grad konstatere, om de også forstod at balancere mellem de endnu civile former hos rekrutterne og deres egen opfattelse af, hvordan tingene skal være — det er jo bl. a. i disse situationer, at lidenskaberne somme tider kan løbe af med en ung befalingsmand, så at den kraftige sprogbrug måske bliver sat ind i stedet. Når en vis tid i geledderne så var forløbet, kunne man ved den endelige afslutning af uddannelsen frasortere dem, der ikke var egnede i mandskabsbehandlingen. I øjeblikket er det jo sådan, at en del af de værnepligtige befalingsmænd ofte